

SZÉKELY-UDVARHELY

— AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PART POLITIKAI LAPJA —

— A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE —

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előljárók, papok és gazdasági egyetemi tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér so. a 1 K. DÍJAK előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és klóring 10,489. szám

Homo regius.

Irta: Ugron Gábor.

Miféle ágról szakadt ez a szó és fogalom a magyar politika közjogi mezején? Ide esik, mint ferges alma felülről a fa tövéhez. Melyik alkotmány, melyik szabad országban termelt ilyen császári komisszárius képű alkotmányos közeget? Sehol se ismerik ezen alkotmányosnak állított, felelőtlen figurát, csak Ausztriában, a hol az alkotmányos uralkodó képviselőre hivatottságnak természetét is, formáját is.

Miről van szó? A miniszterium lemondott. A király vagy elfogadja a lemondást, vagy megegyezik a minisztereivel a megmaradás feltételei felől. Ha elfogadta a lemondást, megbizsa kabinetalakítással egyik neki tetsző államférfiut, a ki által a parlamenti többséget is megnyerni hiszi. Rendesen párt-, vagy frakcióvezért ér e bizalom. A ki vagy vállalkozik azonnal, programot és miniszteri listát mutat be, vagy előbb tárgyalást kezd pártokkal, kiváló férfakkal a kabinet programja, a tárcák olyan betöltése iránt, a mi meghozza a majoritást, vagy a népre hivatkozik és új választásban keresi a többséget.

Az államfő kétféle módon érheti el a megoldást. Kinevez valakit miniszterelnöknek és egy kabinetet alkot, vagy megbiz valakit kabinetalakítással és ez megkísérli azt. De, hogy olyan férfiak bizassanak meg, kabinetet összefogdosni, összealkudni, a kik maguk sem a kabinetben, sem a felelősségben részt nem vesznek, ellenkezik a parlamentárizmussal, a törvényes renddel.

Ezek megkövetelik, hogy a király minden cselekedete felelős állásban levő, vagy maradó ember által fedve legyen.

Nem lehet, hogy 30 esztendeig minden tényét a királynak ellenjegyzés egészítette ki, most ellenjegyzés nélkül, az állami hierarchián kívül eső szereplésre betolassék valaki a legkényesebb és legnagyobb veszélyeket maga után vonható cselekedetek tanácsadásának, közvetítésének feladatával, a kinek sem hatalma, sem kötelessége körülírva törvénykönyvünkben nincs, sehol politikai megbízottként neve elő nem fordul.

A patriarchális politikában valamikor megeshetett az a furcsaság, hogy lovászt, vadászt, nagy urat megbiztak politikai feladatokkal, mert hivatásos

szakemberek, közvélemény által kijelölt férfiak nem voltak, hanem csak kegyencek és kedveltek. Az állami élet egyszerű mederben folyt, lassan evickélt, tehát tulsokat és hamarjában nem birt elrontani a nem megfelelő kedvelt megbízott. Idejében lehetett melléje alkalmas embert állítani és őt el is ejteni. Most évtizedekre lehet elkontárkodni a helyzetet, összebonyolítani Magyarországot belső békejét és tehetetlenségre ítélni a két állam hatalmát künt is, bent is. Miért? Mert az alkotmányos ut Bécsben sehogy sem tetszik. Nekik valami abszolutizmus izü, természetü kell. Mert a kiket az alkotmányosság, a parlamentárizmus kijelöl, azok nekik nem kedvesek, mivel van véleményük, álláspontjuk és ismerik a törvényeket, sőt azt a gyűlölt népakat is. Nekik előkelő spongyaemberek kellene, a kik a higitott agyvelőt felszívják és ha tárgyalások rendjén megszorogatják, akkor el is csöpögtetnek belőle; de saját véleményét sem lent, sem fent nem kockáztatnak. Nekik a hazája ellen kinálkozó Kristóffy kedvesek, a kik tehetségükön felül haladtak, de romlottságuk még ki nem elégítettett, ki sem merült és sóvár alázatossággal mindenre ajánlkoznak. Ilyen alakok elfogadása, meghallgatása is többet árt a trónnak, mint a mit minden képességükkel valaha használni bírnának.

Különösen feltűnik, hogy a bécsi sajtó dur- és mollból mind egy nótát dudol, vagy bömböl: az abszolutizmus bevezetésének dicséretét, szükséges, kikerülhetetlen voltát. Ez a nagy egyértelműség egyazon nagy zsebre vall. Egyedül ebben és e körül szokott a bécsi sajtó zsidó és keresztény szárnya egyet akarni és egyet kívánni.

Homo regius küldöttségének terve alkotmányellenes, törvény hiányában életre nem méltó és sikert nem ígérő céltalan kísérletezés, elvetendő kombináció.

Egyre azonban ez is való. Hogy jó hírű, ismert nevű férfiak szereplésével a rossz szagu, gonosz és az alkotmány ellen irányzott akciónak utálatos voltát eltakarni egy ideig lehessen. A bécsi tanácsadók használják csak Kristóffy. Hagyjanak békét tisztelt, előkelő magyar gavalléroknak, legyenek kimélettel ezeknek hűsége és hazafisága okából, a kiknek megalázás Lukács László után és Kristóffy előtt szerepelni.

Kristóffy és hasonlóak illenek

a bécsi tervekhez és azok elvállalnak mindent. Nekik nem árt meg, ha uton-utfélen megint ujjal és ököllel mutogatják: Ime, a homo regius.

Törvényhatósági közgyűlés.

Orsz. képviselőink mérkőzése.

Október 5.

Hangos volt a megyeháza diszterme. Nagy tömegekben vonultak fel a törvényhatósági bizottság tagjai. Érdekes pont volt szőnyegen: a tisztí főügyészi állás betöltése.

Vajha minden egyes tárgy körül ily szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánulna! Mennyivel gyorsabb tempóban haladna elő a vármegye közérdeke s mily szép és telemelő dolgok nyerhetnének megvalósulást...

A vármegye minden részéből összesereglett bizottsági tagok nem csalódtak, vagy ha úgy tetszik — csalódtak... Csalódtak, mert nem azt kapták, amit némelyek talán vártak: a tisztí főügyészi állás körül való küzdelmet. Egyhangulag, teljes egyetértéssel választották meg Dr. Hinléder Fels Ákos ügyvédet, a függetlenségi és 48-as eszmék bátor harcosát, a „Székely-Udvarhely” volt felelős szerkesztőjét.

Azonban az e kérdésnél elmaradt vihart vármegyénk két előkelő országgyűlési képviselője bőven kipótolta. Dr. Valentsik Ferenc kezdte az oláhfalvi képviselőválasztás mozgalmait boncolgatni. Erre Dr. Hinléder Fels Ernő, akit tanúnak hívott, tanuság helyett vádat emelt Dr. Valentsik ellen; szemére vetvén azt is, hogy az önálló magyar bank mellett a függetlenségi pártban állást nem foglalt és így azt sem lehet tudni, melyik párthoz tartozik. Dr. Valentsik azzal indokolta álláspontját, hogy kezdő képviselő lévén, előbb tapasztalatokat kíván szerezni s majd akkor csatlakozik párthoz. Különben ő hiva az önálló banknak; ezt igazolja a vármegye legutóbbi közgyűlésének felirata, a melyet ő fogalmazott.

Kölesönös magyarázatok után, Ugron Ákos főispán erélyes közbelépésére, a vihar lecsendesült.

Igy küzdöttek országgyűlési képviselőink egymás ellen, jobb ügyhöz méltó buzgalommal. Vajha az országgyűlésben is hasonló felbuzdulással hoznák napirendre a székely ügyeket, melyek oly régen várják az országos rendezést...

A közgyűlés lefolyásáról tudósítónk ezekben számol be:

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 5-én délelőtt 9 órakor tartotta meg második rendes közgyűlését a törvényhatósági bizottsági tagoknak élénk részvétele mellett.

Legelőször is az alispán indítványára az ősi szokáshoz híven Bod Károly, Tamás Albert, Máté Pál és Jeddy Tamás törvhat. bizottsági tagok személyében egy bizottság küldetett ki a főispán meghívására, kit megjelenésekor élénk eljenzéssel fogadott a közgyűlés.

Miután a főispán elfoglalta az elnöki széket, üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat, bejelentette a kormány lemondását és a koalíció feloszlását. Majd mély sajnálattal jelentette be, hogy Ambrus Márton és Kamocsay Mihály várm. főlevéltárnok, tvh. biz. tagok elhunytát s az érzett gyász kifejezéséül emléküket a jegyzőkönyvben kéri megőriztetni, a mit a közgyűlés egyhangulag magáévá is tett. Ezek után a gyűlést megnyitotta.

A jegyzőkönyv vezetésével Dr. Paál Árpád főjegyzőt bízta meg.

A napirend megállapításánál Gertyánffy Gábor, Ugron Zoltán, Hinléder Ernő és mások szólaltak fel.

Nagyobb érdekeltséget a gyűlés lefolyásának a tisztí főügyész választása adott. Három jelölt volt: Dr. Hinléder Fels Ákos, Dr. Pálffy Ferenc és Dr. Pál Ernő, a kik közül a két első között látszott a küzdelem lefoyni. Miután azonban az elnököl főispán bejelentette Pálffy Ferencnek a jelöltségtől való visszalépését, az eredmény azonnal tudható volt, hogy a tisztí főügyészi széket Hinléder fogja betölteni, a kit egyhangulag meg is választott a közgyűlés s a hivatali esküt nyomban le is tette.

A megürit közgazgatási bizottsági tagságra 109 szavazatot adtak be, a melyből 104 szavazat esett Gönczy Lajosra, a kit így megválasztott a gyűlés.

A vármegyei háztartás 1910. évi költségvetését elfogadták, ugyszintén a megyeház építés költségvetését és az alispánnak a már megszavazott 3 százalékos pótdadó kivetésére és behajtására a felhatalmazást megadták.

A vármegyei tisztí nyugdíjalap 1910. évi költségvetésénél névszerinti szavazattal kellett döntenie s a közgyűlés meg is szavazott 2 százalék pótdadót és ezenkívül, ha szükség lesz rá, vagyis ha a belügyminiszter segítséget nem ad, még 8 százalék, vagyis összesen 10 százalék pótdadót. Bizony óriási teher ez az amugy is gyenge anyagi viszonyok között élő székely népre. De a vármegyének gondoskodnia okvetlenül kellett s így más mód nem volt hátra, mint megszavazni a nagy terhet. Remélhetőleg azonban a belügyminiszter segíteni fog a nehéz helyzeten.

Nagyobb vitát okozott az alispáni jelentés, a melynél többen felszóltak, de igen kevesen magához a

jelentéshez, a melyet különben is minden felszólaló tudomásul vett.

Kassay F. Pál állatorvos oklevele kihirdetett, a mit a közgyűlés tudomásul vett. Hozott egy fontos határozatot is a közgyűlés, a községek sürgős kölcsöneinek ügyében az alispán 6000 K erejéig felhatalmazást nyert a jóváhagyásra a közgyűlésnek leendő utólagos bejelentés mellett.

A városhatár-dályai útvonal a törvényhatósági utak közé felvett. Az árvaszék részére a telekönyvek helyszíni helyesbítése ügyében felvett jegyzőkönyvek felülvizsgálatánál felmerült költségek fedezésére 2000 K-t engedélyezett a közgyűlés a tartalék alából.

A Parajdon létesítendő főszolgabírói hivatal ügyében tett előterjesztés ismételt elfogadtatott. Valóban a Sövidéknek erre feltétlenül szüksége is van. Hiszen olyan messze kell bejárniok, hogy akárhányszor az ügy sem érdemi meg, a miért be kell fáradniok. Igazán megszívlelendő lenne az illetékes körökben ez előterjesztés.

A természeti emlékek fenntartására egy bizottság küldetett ki, melynek tagjaivá választott: Fás Gyula, Hlatky Miklós, Tamás Albert, Gönczy Lajos, Kovács Pál, Molnár Károly, Szobotka Rezső és a tiszti ügyész.

Székelyudvarhely város kérése a Br. Orbán Balázs utcának aszfaltjárda elátásával felmerült 1600 K költségének megtérítése ügyében elutasított.

A vármegyék átiratainál különösen fontos Szepesvármegyéé, a melyben a gyámpénztári készleteknek a községek részére leendő kölcsönadása mondatott ki, még betáblázás nélkül is abban az esetben, ha különben a község elég biztosítékot nyújt.

Árvamegyének átirata a készpénzfizetések felvételére vonatkozólag szintén pártoltatik, mint az önálló banknak egyik lépcsője. E tárgyban a közgyűlés szintén feliratot intéz a kormányhoz. Trencsénvármegyének a megyei tisztviselők status-rendezése ügyében küldött átirata hasonló szellemű felirattal támogatatik.

Hajdúvármegye átirata a szekulárizáció keresztültelése ügyében ismét heves vitára adott alkalmat. Az állandó választmány javaslata az volt, hogy ez idő szerint tétessék irattárra. Csia Kálmán és Bíró Sándor hasonló szellemű felirat intézése mellett szólalt fel. Dr. Paál Árpád, Mátéffy Domokos, Szakáts Zoltán, Gyarmathy Dezső és Ugron Zoltán az állandó választmány javaslatát pártolják, a melyet a közgyűlés is magáévá tett.

Háromszékvármegyének a régi jogosultságnak az új választó törvényben való meghagyását szintén felirattal támogatja a törvényhatóság.

Az alkoholelles egyesületek kérése anyagi támogatás ügyében, megfelelő alap hiányában elutasított.

II. Rákóczi Ferencnek Kolozsváron felállítandó szobrára 50 K-át szavaz meg a törvényhatóság.

Az alleltárnoki állás megszüntetett azon megjegyzéssel, hogy a jelenlegi alleltárnokot e megszüntetés nem érinti s helyébe egy a

X. fiz. osztályba sorozott irattárnoki állás szerveztetik.

A vármegyei kórház 1910 évi költségvetése 70450 K szükséglettel s ugyanannyi hiánnyal elfogadtatik.

Gyertyánffy Gábor és társainak indítványa a tiszti főügyész magánpraxisának megszüntetése ügyében, többek hozzászólása után nem fogadtatott el, vagyis a magánpraxis továbbra is megengedett a tiszti ügyésznek.

Eléggy gyorsan letárgyaltatott a a 272×104 pontból álló tárgysorozat, mert d. u. 2 órára az egészszel végzett a közgyűlés. Talán érezte, hogy gyorsan-gyorsan a mit lehet, vajjon nem jön-e egy újabb darabont idő, a mi mindent megöl, eltemet.

Dijazással összekötött tenyész-állatkiállítás.

Udvarhelymegye gazdasági egyesülete a m. kir. földművelésügyi Miniszter anyagi támogatásával folyó évi szeptember 26-án Parajdon és október hó 3-án Székelyudvarhelyen tartotta meg a szarvasmarha tenyészállatkiállítást.

A Parajdon, a szeptember hó 26-án megtartott kiállításra felhajtottak:

Magyar erdélyi fejőstehenek közül 9 drb, 2 éves üszők közül 3 drbot. Díjaztatott a fejőstehenek közül:

1. Máthé György korondi lakos tehene 30 koronával.

2. Nagy Márton felsősófalvi lakos tehene 20 koronával.

A két éves üszők közül:

1. Simonffy Károly parajdi lakos üszője 30 koronával;

2. Szilveszter Mihály siklói lakos üszője 20 koronával;

3. Nagy Márton felsősófalvi lakos üszője 20 koronával.

A három éves üszők közül:

1. Györgyi Ferdinánd siklói lakos üszője 30 K-val;

2. András József korondi lakos üszője 30 K-val.

3. Simonffy Károly parajdi lakos üszője 20 koronával.

A Parajdon megtartott állatdíjazás és kiállítás első lévén, a felhajtott állatok csekély számából a kezdet nehézségére lehetett következtetni.

E nehézséget elősegítette elsősorban az, hogy a gazdaközönség ily kiállítást alig látva, tájékozatlan volt a kiállítandó állatok minőségét s tápláltságát tekintve, mert a jelen volt gazdák közül legtöbb azt hitte és hangoztatta, hogy ők ezt hitték, hogy a bizottság az állatok hizott voltát fogja bírálata tárgyává tenni.

Ezen oknál fogva idegenkedett a gazdaközönség a kiállításra a talán még az ott megjelent jóminőségű állatoknál is jobbakkal résztvenni.

Mert mint a megjelent gazdaktól utólag, a kiállítás megejtése után hallani lehetett, sok és jó állatállomány a „Sövidéken” van, de jelenleg gyenge, lesoványodott állapotban vannak, mert a legelőterület napról-napra kisebbedik s a megmaradóakra az állatok száma növekedik; míg nemrégiben a legelőre tavasszal szekéren felvitt, avagy lesoványodva felhajtott állat az ősz folyamán meghizva jött haza, addig most az tapasztalható, hogy a legelőre felhajtott állatok közül sokat szekéren kell ősszel hazahozni.

Fő hibája a székely gazdának e vidéken is az, hogy állatainak létszámát nem a termelt takarmány mennyisége s a legelő nagysága szerint mérlegelve tartja. Gazdaságát, vagyoni állapotát jórészt az állatainak darab száma s nem azok értéke és minősége után méri.

A gazdaközönségnek a kiállításra nem kellő számú állattal való megjelenését annak is tulajdonítom, hogy nem sok egyén volt, ki közülök megfordult volna ilyen kiállításra s a részvételre buzdította, serkentette volna a gazdaközönséget és tájékoztatást nyújtott volna aziránt, hogy minő állatokat hajtsanak fel a kiállításra.

Hogy ez így lehetett, abból is lehet következtetni, mert a kiállításra a járási tisztviselők közül egy sem jelent meg, így a nyáj pásztor nélkül lévén, elszéledt a pusztában.

A Székelyudvarhelyen folyó évi október hó 3-án megtartott díjazással összekötött kiállításra felhajtva lett:

Magyar erdélyi fejőstehenből 15 drb, két éves üszőkből 16 drb, három éves üszőkből 6 drb.

Díjazva lett: a) fejős tehenek közül: 1. Kovács Domokos székelyudvarhelyi lakos tehene 110 K. 2. Ilyés Ferenc bögyözi lakos tehene 70 koronával. 3. Fekete Miklós bögyözi lakos tehene 60 koronával. 4. Ravasz Miklós homoródszentpáli lakos tehene 40 koronával. 5. Fekete Pál bögyözi lakos tehene 30 koronával.

b) A két éves üszők közül: 1. Kovács Domokos székelyudvarhelyi lakos üszője 50 koronával. 2. Marosi Imre siménfalvi lakos üszője 30 koronával. 3. Péter Ferenc székelyudvarhelyi lakos üszője 20 koronával.

c) A három éves üszők közül díjazva lett: 1. Márton Dénes kiskendei lakos üszője 50 koronával. 2. Gál Ferenc városfalvi lakos üszője 30 koronával. 3. Barta József városfalvi lakos üszője 20 koronával.

Ezen kiállítással egyidejűleg tartotta meg az első székely baromfi tenyésztő egyesület is a kiállítását.

Ezen kiállításra felhajtva lett: emdeni libákból 52, sárga orpingtonból 55, fehér orpingtonból 4.

Díjat nyertek: a) emdeni libák közül: 1. Séra Kálmán székelyudvarhelyi. 2. Demeter Sándorné Bögyöz. 3. Fekete János Bögyöz. Ugron Ákos Székelyudvarhely. Keresztes János Bögyöz. 6. Buzogány János Bögyöz. 7. Gálffy István Fenyéd. 8. Barabás András Székelyudvarhely.

b) Sárga orpingtonok közül: 1. Séra Kálmán Székelyudvarhely. 2. Kassay Ákos Székelyudvarhely. 3. Kovács Ferenc Székelyudvarhely. 4. Gálffy István Fenyéd. 5. Simon Lajosné Székelypálfalva. 6. Hlatky Miklós Székelyudvarhely. 7. Dézsy Antal Székelyudvarhely. 8. Dózsa Jakab Székelyudvarhely.

c) Fehér orpingtonok közül: 1. Séra Kálmán Székelyudvarhely. 2. Dézsy Antal Székelyudvarhely.

A baromfiak közül a székelyföldi kirendeltség megvásárolt lett emdeni libákból 29. Kakas 23. Tyúk 36 drb 753 K 50 f értékben.

A szarvasmarha kiállításra felhajtott állatok száma csekélyebb volt, mint a megelőző évben ugyancsak Székelyudvarhelyen tartott kiállításra felhajtott állatok száma.

A minőséget tekintve, a tehenek

és 3 éves üszők között hanyatlás, a két éves üszők között némi javulás észlelhető volt.

A baromfi kiállításnál a mennyiséget tekintve, nagyon kevés volt a felhajtott állatok száma a múlt évhez viszonyítva. A fajtisztaságot illetve az emdeni libáknál haladás, a tyukoknál az elkorcsosodás jelenségei mutatkoztak.

HIREK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy egyik helybeli kereskedőnk tízéves adósai számára jubiláris ünnepélyt rendez;

mondják, hogy városunk tanácsa az új vámtarifát még a jövő század előtt életbe lépteti;

mondják, hogy vármegyénk verőfényes hegyoldalait mindenütt szőlővel fogják betelepíteni,

mondják, hogy képviselőink a t.h. közgyűlésen nem szedték le egymásról a szentelt vizet;

mondják, hogy országos vásárunkon egyetlen pénzcserélő sem volt;

mondják, hogy vármegyénkben minden idegen hangzású nevet a nemzet iránti tiszteletből — megmagyarosítanak;

mondják, hogy a vármegyei tisztviselői nyugdíj-pótadókát jövő évre nem emelték!

mondják, hogy néhány munkabíró egyént közelebből még nyugdíjaznak a pótadó leszállítása érdekében.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

— E lap m. t. Olvasóihoz azt a hazafias kérést intézzük a folyó év utolsó negyede alkalmából, hogy lejárta előfizetésüket minél előbb megújítani sziveskedjenek. Az előfizetési pénzek postadíjmentes beküldésére, postatakarékpénztári befizetési lapot mellékelünk a hátralékosok számára. A „Székely-Udvarhely” másfél évtized óta becsületes újszeretettel, lelkiismeretes buzgalommal szolgálja Udvarhelyvármegye közérdekét, sőt ezen kívül a Székelyföld többi vármegyéiben élő székely testvéreink dolgaival is jóakarattal foglalkozott. A függetlenségi és 48-as elveket törhetetlen hűséggel hirdette — különösen a nemzeti ellenállás idején, mikor — szerénytelenség nélkül mondhatjuk — e székely anyavármegyében a legnagyobb áldozatot tette le a hazaszeretet oltárára. Pirulás nélkül, önértéssel tekinthetünk ez időre vissza. Mig mások erős küzdelmeink, áldozathozatalunk gyümölcseit élvezik, mi szerényen csak a hazafias közönség további támogatásába ajánljuk lapunkat. E támogatásra most azért is nagy szükség van, mert a magyar haza ügye ismét válságos idők előtt áll. Ismételtén fokozott szerepe lesz a kipróbált, megalkuvást nem tűrő sajtó szókimondó munkálkodásának. Őszinte, bátor és ott, a hol kell kiartóan helyt álló újságra van szükség. A „Székely-Udvarhely” becsületes multjához hiven, jövőre is ilyen kíván lenni. Hogy pedig e nemese feladatait betölthesse, ahhoz a közönség minél fokozottabb mérvű pártolását kérjük, várjuk és reméljük. A „Székely-Udvarhely” előfizetési ára negyedévre (három hónapra) csak 2 K 50 f. Kedvezményei pedig a lap homlokzatán olvashatók. Minden héten kétszer: csütörtökön és vasárnap megjelenik. Teljes tisztelettel: a kiadóhivatal.

— **Október hatodikát** az összes helybeli középiskolák és az elemi iskolák is kegyelettel ünnepelték meg. A legtöbb iskolában teljesen szünetelt a tanítás, míg némelyekben csupán a nap jelentőségét említték fel s tovább folyt a tanítás. Október 4-én, a király nevenapján azonban az összes iskolák szünetet tartottak. Azt hisszük, az aradi tizenhárom vértanu emléke szintén megérdemelte volna az egész napi szünetet és a mélysegebb ünnepelést a mai világban...

— **Változás a bírói karban.** A király Demény Ferenc ítélőtáblabírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírónak a csikszentredai, Nagy Kálmán kir. járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a székelyudvarhelyi kir. törvényszékhez saját kérelmükre leendő áthelyezését megengedte.

— **E. M. K. E.** Az erdélyrészi Magyar közmívelődési Egyesület f. évi négy havi bevétele 158.590 K 59 f volt. Vagyona augusztus 31-én három millió 265.675 K 25 fillért tett ki.

— **Tejdrágaság.** Székelyudvarhelyen az élelmi cikkek ára az utóbbi időben hihetetlen magasra hágott. Pár évvel ezelőtt még a jó tehéntej kupáját házhoz szállítva 16 fillérért kaptuk, ma pedig ugyanannyit, de sokkal higabbat és kevesebb táperővel bíró 30—36 fillér árban adnak; nem számítva az ünnepek előtt bronzszerűen felvert még mesébb árakat. Ha tekintetbe vesszük ama körülményt, hogy falun a tejszövetkezetek 10—12 fillérért vásárolhatják a tejet, mert ipari feldolgozás mellett sem tudnak magasabb értéket abból kisajtolni, még inkább okunk van nekünk, városiaknak a feljajdulásra, akik maholnap csak elvétele juthatunk megszokott reggeli tejes kávékhöz, mely eddig a legolcsóbb táplálék volt. A sok jövő-menő oktató, székely boldogító apostolkodás-e, avagy más egyéb okok idézték elő, elég az hozzá, hogy iszonyu árfelcsökés dominálja a helyzetet minden élelmi szernél. Ez pedig magával kellene vonja az ipari produktumok árát is, ha a tömegtermelő osztrákok végpusztulással hazai iparunkat nem fenyegetnék. Így azonban csak a mezőgazdaság jövője van biztosítva, mert annak termékeit nem csupán idehaza, de Ausztriában is fogyasztják... Az illetékes köröknek feltétlenül és minél sürgősebben foglalkozniuk kell ez égető kérdéssel, ha azt nem akarják, hogy iparos, kereskedő polgárságunk és maguk a piacról élő tisztviselők is kezdjék kezükbe venni a vándorbotot...

— **A tudóvész pusztítása.** A belügyminiszterium jelentése szerint, a magyar birodalomban folyó évi április havában gümőkórban 8127 egyén pusztult el. Ebből Csikymegyére esik 49, Háromszékre 58, Marostordára 67, Marosvásárhelyre külön 13, Udvarhelyvármegyére 46 esik.

— **Az E. K. E. Déván.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület e hó 9-én (szombaton) d. u. fél hat órakor kezdődőleg Déván, a városház üléstermében fogja megtartani XIX. rendes közgyűlését, mely igen érdekes kirándulásokkal lesz kapcsolatos. Szomorú dolog, hogy az E. K. E. udvarhelymegyei fiókjáról évek óta nem lehet semmit hallani. Így vagyunk mi különben minden szép és jó dologgal, mely a magyar kultúra szolgálatában áll...

— **Öngyilkos ügyvédjelölt.** Dr. Szánthó Vitus kézdívasárhelyi ügyvédjelöltet városunkban is többen nagyon jól ismerték még abból az időből, mikor itt közjegyzői praktkáns volt. Ez a szerencsétlen fiatal ember most — mint a háromszék-megyei lapok írják — Sepsiszentgyörgyön a Hungária-szállóban öngyilkossági kísérletet követett el. Browning revolverrel lőtte magára s állapota oly súlyos, hogy a kórházba sem lehet elvinni és élethe-maradásához kevés a remény.

— **Homoródalmási vasút.** A homoródkőhalom — almási helyi érdekű vasút műszaki munkálatait — mint értesülünk — Schwartz Adolf bányavállalkozó, esztergomi lakos már elvégeztette s így a vasútvonal építése nem sokára megkezdődik. E vonalat egészen Szentgyörgyárasfaluiig fogják kiépíteni, a melyre szintén előmunkálati engedély van kérelmezve. Igen szép jövője lesz e vasútnak, mely a homoródvölgyi barnaszénbányák és az oláhfalusi vasbányák kiaknázását s a környéken levő 20,000 holdnyi erdőség megfelelő értékesítését is lehetővé fogja tenni.

— **Erdélyrészi vásárok.** Október 11-én (10-ike helyett, mikor vasárnap): Alparét, Báránykut, Csikszentdomokos, Kőhalom (lásd mai hirdetést), Marosillye, Nagysármás, Toroczko, Alsóárpás, Zsibó; 12-én Bürkö, Felsőszálláspatak; Kraszna; 13-án Mikeszásza, Petrozsény, Sepsiszentgyörgy; 15-én Dicsőszentmárton, Parajd, Szinnye (Dés mellett), Tasnád; 16-án Csikkarcfalva, Halomgy, Nagyenyed, Nagyida, Nagyilonda, 18-ikán Ujegyháza; 20-ikán Várhely.

— **Szőlőtelepítés Udvarhelyvármegyében.** A „Székely-Udvarhely” mult számában „Savanyu szőlő” cím alatt egy nagyobb szőlőlopásról s ezzel kapcsolatosan arról emlékeztünk meg, hogy vármegyénkben igen kevés helyen foglalkoznak Noé apánk mesterségével, a szőlőműveléssel. Hogy ismét foglalkozunk e kérdéssel, arra lapunk egyik barátjának lekötölező szívessege adott alkalmat, aki nemcsak vármegyeszerte keresett kiváló orvost, hanem — a hozzánk kóstolóra beküldött, saját kertjében termelt, teljesen beérett finom ízű Izabella szőlő után ítélve — jeles szőlőtermelő is Székelyudvarhelyt. — Már most mi a teendő ebből kifolyólag? A józan okosság azt hozza magával, hogy ha Székelyudvarhely városban ilyen kitűnő csemegezőlő terem, akkor a város körül kopáron meredező napos hegyoldalakon, szőlőt termelni még jobban lehet. Még kellene tehát kísérletet e nemes gyümölcs tenyésztésére minél előbb. Hát ha ezzel is egy újabb jövedelmi forráshoz vezetnők székely népünket. Ajánljuk a székelyföldi (erdélyrészi) miniszteri kirendeltség figyelmébe, mert nézetünk szerint — e téren messze kiható és nagyfontosságú tevékenységet lehetne kifejteni.

— **Egyetem** címmel a kolozsvári Tudományegyetem polgárai ifjúsági, szépirodalmi és művészeti hetilapot indítottak, a melynek főszerkesztője: Ujváry János, felelős szerkesztője: Benedek László, szerkesztői: Juhász Péter és Orbók Attila. Előfizetési ára egész évre 10 K. Esdő szóval

fordul e lap a nagyközönséghez s az ifjúsághoz, hogy nyújtson segítő jobbot törekvéseinek elérésére. Tegyük lehetővé fennmaradását. Szerkesztősége és kiadóhivatala Kolozsvárt, Kössuth-utca 10. sz. alatt van. Az első szám beköszöntőjét Dr. Apáthy István írta s abban többek között így buzdítja az ifjúságot: A harcmező helyett gazdasági téren vívunk, nem vért ontó, de a magyar vért a magyarnak megtartó szabadságharcot. E szabadságharc zászlaja alá siessen mindenki, aki magyar. Küzdjétek, de vigyázzatok is: mert alapostolok járnak köztetek, akik gunyolni fognak és kudarcra fenyegetnek. Üzzétek el őket és menjétek diadalra!

— **Petroleumkutató jegyző.** Besztercenaszódvármegye északkeleti részén, — mint a Bánya című szaklap írja — szemben a romániai petroleum forrásokkal, grafit palában kutatva, Várna Viktor borgóprundi községi jegyző bő földzsir nyomokat talált. A szerencsés jegyző a szükséges furások megtételére részvénytársaságot akar alakítani.

Munkásbiztosítás.

Azok az osztrák honos munkások, kiket a magyar szent korona országai területén az 1907. évi XIX. t. c. 3. §-a értelmében balesetbiztosításra kötelezett üzemből üzemi baleset ért, a hivatkozott törvény 5. §-a alapján, az ugyanezen törvény cikk által magyar honosoknak nyújtott baleseti kártalanításra igény jogosultak. (A Mb. H. 114/3. P. sz. elvi határozata.)

Magyar királyi államvasutak.
254423—1909.

„A” PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1910 évi január hó 1-től 1912 év végéig szükséges pályafenntartási és műhelyi szerszámok és eszközökre, csákányok, lapátok, ásók, furók, ráspolók, reszelők, fűrészek, vágáregyblyék, szalagmértékek, bádovgató ollók, gyaluk, gyaluvasak, üvegvasó gyémántok, lakatok, jelzőzászlók, kenderláncok, fehérneműk, szénkosarak, továbbá bádogos munkák u. m. lámpások, kannák, tűzoltó és vízvezetők, durranógutacs szelencék, jelző tárcsák, szelencék stb., továbbá: összehajlítható mérőpálcák, székek, altiszti karkötők, irattáskák, kalauzkürtök, irodalámpák, kalauzkürt zsinórok, kefeneműk, hőmérők, kavicsrostélyok stb. iparnemenként csoportosítva, ezennel pályázatot hirdet.

Ezen tárgyak szállítására a magyar királyi államvasutaknál érvényben levő általános és az egyes tárgyakra nézve fennálló különleges szállítási feltételek, rajzok és minták mérvadóak és kötelezők. Az említett feltételek, szabvány rajzok és határozmányok, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlat-tételnél kötelező részletes módokat tartalmazó „Ajánlati felhívás” és az egyévi mennyiséget feltüntető ajánlati űrlapok, melyeken az ajánlatok teendők az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál Budapest, Andrássy-ut 73. szám II. emelet 46. ajtó, továbbá a magyar királyi kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, a minták pedig a budapest-józsefvárosi állomáson levő központi szertárban, a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, különben pedig a feltételek és rajzok az igazgatóság nyomtatvány, illetve tervtárából, a megszabott árak lefizetése mellett; a pályázati részletes feltételeket tartalmazó „Ajánlati felhívás” és az

ajánlati űrlapok 1—1 példánya pedig az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál díjtalanul megszerezhetők.

A pályázati felhívás teljes szövege, valamint az egyévi mennyiséget feltüntető ajánlati űrlapok ezenkívül valamennyi vidéken székelő üzletvezetőségünkönél is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az aláírt és ivenként egy koronás m. kir. okmány béléggel ellátott ajánlatok az ivenként 30 filléres m. kir. okmánybéléggel ellátott és aláírt „Ajánlati felhívással” együtt lepecsételt borítékban a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályához címezve legkésőbb 1909. évi október hó 22-ének délelőtti 12 óráig benyújtandók, illetve ott átadandók, vagy posta útján oda küldendők.

A lepecsételt ajánlat külső borítékára világosan rávezetendő: „Ajánlat 254423—909. számhoz leltári tárgyak szállítására.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egy évi értékének 5 százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi október hó 21-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti központi főpénztárána letendő.

Nyeréses szállító ezen bánatpénzt 10 százalék óvadékra tartozik kiegészíteni.

Bánatpénz nélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, avagy pót ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1909. évi szept. hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Kiadó lakás. A fenyves alatt, Kössuth-utca alsó részén ujonnan épült négy szobájú lakóház mai naptól kezdődőleg kiadó. Értekezhetni ugyan ott a tulajdonosnál.

1789—909. sz.

Hirdetmény.

Miután az itteni októberi országos kirakóvásár az idén egy vasárnapra esik, úgy hát ezen vásárhétfőn, október hó 11-én tartatik meg.

A baromvásári napok változatlanul maradnak.

Mi ezennel közhírré tételük.

Kőhalom, 1909. szeptember 24.

Az előjáróság.

(A magyar királyi államvasutak vonalain érvényes helyi személyi díjszabási „Függelék”-hez IV. pótlék életbe lépése.)

A magyar királyi államvasutaktól nyert értesítés szerint a déda—gyergyószentmiklósi vonal megnyitása napján a magyar kir. államvasutak vonalain 1908. évi január hó 1-től érvényes személyi díjszabási beosztását tartalmazza.

E pótlék déda—mádéfalvai és a sepsiszentgyörgy—palancai vonalakon fekvő állomások és megállóhelyek személyi díjszabási beosztását tartalmazza.

E pótlék példányonként 1 koronáért a magyar vasutak és a bosznia-hercegovinai államvasutak díjszabásokat elárúsító központi irodájában (Budapest, V. Akadémia-utca 3 szám) lesz megszerezhető.

Magyar feltalálók olvassák el a magyar szabadalmi hivatal elnökének levelét, melyet a Magyar Tudományos Akadémiához intézett a magyar feltalálók érdekében. Kiváncsra e levél szövegét a következők által megküldi Molnár Ödön mérnök irodája Budapest, VII. Erzsébet körút 30. Telefon szám 119—00

eredeti angol, francia és amerikai toalett-modell közöl a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingeny mutatványszámot küld a „BUDAPESTI BAZÁR” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-utca 22. (Budapesti Bazár-ház.)

Magyar királyi államvasutak.

Üzletvezetőség Kolozsvárt.

32500 1909—II. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak Csik-szentdomokos és Marostó állomásai között létesítendő 2420 m. hosszú 40 mm-es vízvezeték előállítására céljából szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az ajánlati minta és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége pályafentartási és építési osztályánál (Bocskai-tér 4 szám II. emelet 52. ajtó sz.) valamint a gyergyószentmiklósi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlatlathoz szükséges nyomtatványok díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatot, valamint a hozzá tartozó mellékleteket szabályszerű okmánybéllyel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanu előttemezése mellett alá kell írni és az ajánlatot mellékleteivel pecséttel ellátott fonallal kell összefűzni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt sértetlen borítékban kell elhelyezni és legkésőbb 1909. évi október hó 8-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének titkárságánál közvetlenül, vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlat borítékát következő felírással kell ellátni.

Ajánlat a 32500 II. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt munkákra.

Ajánlattevő köteles bántpénz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5 százalékát készpénzben vagy biztosítékként értékpapirokban hivatkozással a jelen hirdetés számára legkésőbb az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1909. évi október hó 7-én délután 1 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztárába (Bocskai-tér 4 szám földszint) letenni.

A bántpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirokat a budapesti áru és értéktőzsdén legutóbb jegyzett, de a névértékét meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni.

Bántpénz nélkül vagy elkésve benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előírt módon tesznek, vagy a melyből valamely melléklet hiányzik nem vesszük figyelembe.

A beérkezett ajánlatokat 1909. évi október hó 8-án déli 12 óráig fogjuk felbontani, a mikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett 1909. évi október hó 31-ig történik döntés és ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak.

Olyan ajánlattevők, kik szóban forgó ipari munkát teljesítésére törvényes képvisítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily ipari képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevőnek vagy megbízottjának ipari képesítésére és a cég bejegyzésére vonatkozó adatok az ajánlatokban feleltendő és igazolandók.

Az ajánlattevők, kik a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségével ez ideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, a melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Alólirott üzletvezetőség fentartja magát az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1909. szeptember hó.

AZ ÜZLETVEZETŐSÉG.

B O R !**Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél**

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Magyar Könyvtári Folyóirat

havi folyóirat a könyvtári ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: Kárpáti Béla és Trautmann Henrik. Társzerkesztők: Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó. Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Mester-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

Grammofon és kütűnő lemezek

gyári árban kaphatók Betegh Pál könyv- és papirkereskedésében.

A kadicsfalvi ecet.

Az emberi szervezetre káros hatással bíró mérges anyagokat nem tartalmaz. **A kadicsfalvi ecettel** savanyított ételek kellemes finom ízt nyernek. **A kadicsfalvi ecettel** eltett ugoroka egy év múlva is üde, friss marad. **A kadicsfalvi ecet** bármely borecettel versenyez. Kapható a kadicsfalvi ecetgyárban és minden jobb fűszerkereskedőnél. Hamisításoktól óvakodjunk.

Magyar kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Kolozsvárt.

30693—909. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a vonalai részére az 1910. 1911 és 1912. években évenként szükséges 30,000 m³ rostált bányakavics továbbá az 1910, 1911 és 1912. években évenként szükséges 50,000 m³ rostált bányakavics a magyar királyi államvasutak biharpüspöki bányájában való kitermelésének és vasúti kocsikra való felrakásának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló szerződési ürpéldány és ajánlati minta a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége pályafentartási osztályában (Bocskai-tér 4 szám II. emelet 52. ajtó) valamint a nagyváradi osztálymérnökségnél díjmentesen kapható.

Az ajánlatok feletti határozathozatal, illetve a szállítás odaitélése az ajánlatok benyújtására alább kitűzött határnapotól számított 5 hét alatt várható. Nyertes ajánlattevő az egy évi érték 5 százalékát lesz köteles a szerződés megkötésekor óvadékként a magyar királyi államvasutaknál letéteményezni illetve a bántpénzt a fenti összegre kiegészíteni.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati mintán és a szerződési mintán teendők.

A szállítás a magyar királyi államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállítására vonatkozó 122291/96 sz. általános, a szerződés tervezetben foglalt egyéb feltételek és módzatok értelmében eszközleendő.

Az általános anyagszállítási feltételek a pályázati határidőig a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők vagy a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából a megállapított ár lefizetése mellett megszerezhetők.

Az általános szállítási feltételek ára 50 fillér Posta útján való megküldés esetében az esedékes összeg valamint a küldemény bérmentesítéshez szükséges 20 fillér készpénzben, vagy m. kir. postajegyekben a magyar királyi államvasutak központi nyomtatványtárában előzetesen beküldendő.

Az ivenként 1 koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcimmetel „**Ajánlat a 30693—909. számú pályázati hirdetményben kiírt kavics szállítására**” 1909. év október hó 12-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének titkárságánál nyújtandók be, vagy posta útján küldendők be.

Ezen napon déli 12 órákor a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél (Bocskai-tér 4 szám I. emelet), az ajánlatok fel-

fognak bontatni, mely alkalommal az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek. Bántpénz gyanánt az ajánlott egy évi mennyiségek értékének megfelelő 5 százalék készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1909. évi október hó 11-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztárában (Bocskai-tér 4 sz.) leteendő, esetleg posta útján beküldendő; az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértékben felül nem számíttatnak.

Csak a szabályszerűen kiállított, közjegyzőileg hitelesített, vagy két tanu előttemezése mellett aláírt, pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül beadott vagy posta útján beérkezett ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyekben javítások, vakarások fordulnak elő, nemkülönben, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek be, vagy pótlólag esetleg táviratilag tételnek, vagy amelyek más ajánlattevők árából százalékos árleengedéseket tartalmaznak, végre olyanok, melyekre nézve az előírt bántpénz le nem tétel, mint a feltételekkel ellenkezők figyelemre vételre nem számíthatnak.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők között tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson, és hogy a szállítást megosztva ítéldesse oda olyképp, hogy ajánlattevők ily részbeni szállítást is elfogadni kötelesek, ha csak ajánlatukban ennek ellenkezőjét világosan ki nem kötötték, végre hogy a cél elérésére bármely más irányú intézkedést is teheszen.

Ajánlattevők ajánlataikkal 1909. év november hó 30-ig maradnak kötelezettségben és ezen időpontot megelőzőleg ajánlataiktól vissza nem léphetnek.

Azon pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a magyar királyi államvasutakkal üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak megbízhatóságukat és szállító képességüket kereskedelmi és iparkamarai bizonyítvánnyal igazolni.

Kolozsvár, 1909. szeptember hó.

AZ ÜZLETVEZETŐSÉG.

(Utánnomást nem díjazunk.)

Eladó telek. Szent Imre utcában

36. és 38. hsz. alatt levő épületbelsőség mellékeépületeivel együtt örök áron eladó. Értekezni Bogácsi Lajossal.

Jakabos Miklós

okleveles férfi- és női szabástanító

FÉRFI**ÉS NŐI SZABÓ**

készít divatos polgári, papi és egyenruhákat, ugyancsak női Ferencz József kabátokat, kosztümöket, frakkzsakétot, felöltő gallérokat és sapkákat a legújabb divat szerint méltányos és olcsó árban.

Városi és vidéki férfi és női szabók, valamint kezdő varrónők, kik a

finomabb munkák

varrását és szabását

megtanulni kívánják, jelentkezzenek. Legjobban és jutányos árért tanít. Vidéki megkeresésekre azonnal válaszol.

Nőiszabászatban gyakorolt nőket a kosztümök, gallérok és felöltők készítésére ingyen tanítom.

TÖRLEY PEZSGŐ**Villamos iroda áthelyezése.**

Értesítjük a n. é. irodánkat, közönséget, hogy **raktár- és üzlethelyiségünket folyó hó 26-tól kezdődőleg Székelyudvarhelyt, Eötvös-utca 12. sz. (Schnapek-né-féle ház) helyezettük át**

s így mindenféle reklamálás és felvilágosításokért kérjük ide fordulni. A világítástól kezdődőleg esti fél kilenc óráig inspekiót tartunk és így ezideig bármely ügyben :: :: :: rendelkezésre állunk :: :: ::

Székelyudvarhelyt, 1909. szeptember hó.

Tisztelettel:

Ganz-féle villamossági r.-társ. üzemvezetősége. Sághy.